

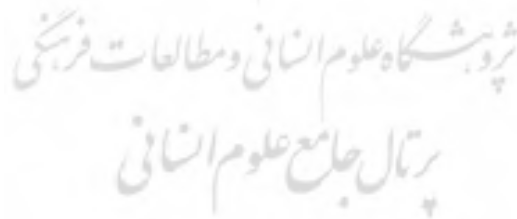
Sociological analysis of sport function in the re-socialization of criminals (Case study of male prisoners in Sanandaj)

Hasan Babai¹, Bahram Gadi^{*2}, Amir Massoud Amir Mazaheri³, Zahra Alipour Darvishi⁴, Masoume Shojaei⁵
(Received date: 2021.10.10-Accepted date: 2023.02.05)

Abstracts:

Exercise (sport) is a tool to improve the level of well-being and comfort and a way to develop and maintain physical and mental health in society.

One of the organizations that can use sports as a tool to heal unhealthy and abnormal people (criminals) who have somehow disrupted the order and security of society and are kept in a closed environment called prison, is Prison organization. In this regard, sport in prison can be used as a practical solution in educating and reforming prisoners. First, in the qualitative part of the research, using the grounded theory technique of Strauss and Corbin model, 35 people were interviewed and then, in the quantitative part, a questionnaire was given to 260 male prisoners in Sanandaj town. The validity of the questionnaire was confirmed by experts and its reliability was calculated by Cronbrach's alpha (70%). It is considered a "theory based" for validity. The findings showed that the phenomenon of the quality of punishment as a social phenomenon is commensurate with the review action of a prisoner who wants to strengthen himself mentally through exercise to return to society, and this study can be a good model with an overview Oriented, systematic, and long-term, the work of sport is to re-socialize criminals and seeks to guide the actions of managers in the long time horizons and wider areas of implementation.

Keywords: Crime Prevention, Re-socialization, Socialization, Correction of Criminals

¹ PhD student, Department of Sociology of Sports, Islamic Azad University of Science and Research, Tehran. Iran

² Associate Professor, Department of Sociology of Sports, Islamic Azad University of Sciences and Research, Tehran. Iran (corresponding author):

dr.b.ghadimi@gmail.com

³ Associate Professor, Department of Sociology, Central Tehran Islamic Azad University, Tehran. Iran

⁴ Associate Professor, Department of Business Management, North Tehran Islamic Azad University, Tehran. Iran

⁵ Associate Professor, Department of Physical Education and Sports Sciences, Al-Zahra University, Tehran. Iran

تحلیل جامعه‌شناختی کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین (مطالعه موردی: زندانیان مرد شهر سنندج)

حسن بای‌ی^۱، بهرام قدیمی^{۲*}، امیر مسعود امیر مظاهری^۳، زهرا علی پور درویشی^۴، معصومه شجاعی^۵
(تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۷/۱۸ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۱۶)

چکیده

ورزش ابزاری برای ارتقاء سطح رفاه و آسایش و راهی برای توسعه و حفظ سلامت جسمی و روانی در احاد جامعه است. یکی از سازمان‌هایی که می‌تواند از ورزش به عنوان ابزاری در جهت سالم سازی افراد ناسالم و ناهنجار (بزهکار) که به نوعی نظم جامعه و امنیت آن را مختل نموده‌اند و در محیط بسته‌ای به نام زندان نگهداری می‌شوند، استفاده کند، سازمان زندان‌ها است. مطالعه حاضر از روش تحقیق ترکیبی با طرح اکتشافی استفاده شد ابتدا در بخش کیفی پژوهش با استفاده از تکنیک گراند تئوری مدل استراوس و کوربین، مصاحبه با ۳۵ نفر و سپس، در بخش کمی به شیوه پیمایشی پرسش‌نامه در اختیار ۲۶۰ نفر از زندانیان مرد شهر سنندج قرار داده شد. اعتبار پرسش‌نامه را صاحب‌نظران تأیید کردند و پایایی آن با آلفای کرونباخ (۰/۷۰) محاسبه شد در این خروجی از مدل سازی معادلات ساختاری^۱ با استفاده از نرم افزار اسمارت پی ال اس استفاده به بررسی مسیرهای مشخص شده پژوهش مطابق با مدل مفهومی پرداخته شد که محکی برای اعتبار «نظریه برپایه» تلقی می‌شود. یافته‌ها نشان داد که پدیده کیفیت مجازات به عنوان یک پدیده‌ای اجتماعی در تناسب اقدام بازبینانه فرد زندانی باشد که می‌خواهد از طریق ورزش خود را از لحاظ روحی تقویت کند تا روی بازگشت به جامعه داشته باشد و این پژوهش می‌تواند الگوی مناسبی با نگاهی کلی‌گرا، سیستمی و بلند مدت به مقوله کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

کلید واژه: پیشگیری از جرم، بازاجتماعی کردن، جامعه‌پذیری، اصلاح مجرمان

^۱ دانشجوی دکتری گروه جامعه‌شناسی ورزش، دانشگاه آزاد اسلامی علوم و تحقیقات، تهران. ایران
^۲ دانشیار گروه جامعه‌شناسی ورزش، دانشگاه آزاد اسلامی علوم و تحقیقات، تهران. ایران (نویسنده مسئول): r.b.ghadimi@gmail.com
^۳ دانشیار گروه جامعه‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی، تهران. ایران
^۴ دانشیار گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه آزاد اسلامی تهران شمال، تهران. ایران
^۵ دانشیار گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه الزهراء، تهران. ایران

مقدمه:

ورزش به عنوان پدیده‌ای اجتماعی که اکثریت قریب به اتفاق جامعه با آن سر و کار دارند، به عنوان یک حوزه اثربخش در فرهنگ و رفتارهای اجتماعی شناخته شده است. در جهان امروز از ورزش به عنوان وسیله درمانی یا توان بخشی برای کسانی که به هر دلیلی از مسیر طبیعی خارج شده‌اند و دچار نقص و کاستی در زمینه جسمی و روحی گشته‌اند به کار می‌رود. اگر بپذیریم که مجرمین و بزهکاران افرادی هستند که به دلایل مختلف و متعدد از مسیر نظری و طبیعی انسانی خود به دور شده‌اند و از نظر جسمی و روحی نیاز به توان بخشی و بازپروری دارند پس ناگزیر برای اصلاح و بازتوانی مجدد آن‌ها باید ورزش را به عنوان یک عامل موثر و جدی بنگریم (مسن آبادی، ۱۳۹۹: ۵۸) از آنجا که پدیده جرم و بزهکاری یک مشکل اجتماعی است و ورزش نیز یک پدیده اجتماعی است که با سایر پدیده‌ها در رابطه است و با توجه به فواید ارزشمند و اهداف ورزش که عنوان شد، مشخص می‌شود که ورزش در کاهش بزهکاری، اثرات قابل توجهی داشته و دارد (منظمی، ۱۳۹۰: ۷۶) نقش انکار ناپذیر آموزشی و پرورشی فعالیت‌های ورزشی به ویژه در نسل نوجوان و جوان، پیشگیری از ابتلا به بیماری‌ها، پیشگیری از بسیاری از مفسدات اجتماعی و انحرافات اخلاقی از جمله سایر کارکردهای عدیده این پدیده ارزشمند است. در این بین نقش مهم ورزش در اصلاح و تربیت مجرمین و زمینه‌سازی برای بازگشت آنان به یک زندگی سالم، بر هیچ کس پوشیده نیست. ورزش عامل بسیار مهم و ارزنده‌ایست که می‌تواند به عنوان یک وسیله آموزش عملی و واقعی مفهوم اعتقاد به تندرستی در افراد ایجاد نماید. یکی از اهداف سازمان زندان‌ها، پرورش و رشد ابعاد گوناگون شخصیت مددجویان از جنبه‌های اعتقادی و تربیتی، جسمانی، اجتماعی و روانی است (پورسلیمان امیری، ۱۳۹۹: ۷۸) با توجه به آثار مهم فعالیت جسمانی و ورزش بر جنبه‌های مختلف روانی و جسمی افراد جامعه بالاخص قشر زندانیان که بیشترین اوقات فراغت را دارا می‌باشند و باتوجه به اینکه در فضای بسته زندان سعی می‌گردد با ارائه آموزش‌های مختلف در بخش‌های فرهنگی، حرفه‌آموزی، مشاوره و ورزش به زندانیان جرائم مختلف، تمام اوقات آن‌ها را به طور مفید پر کرده، تا از آسیب‌ها و خصوصاً گرایش آن‌ها به رفتارهای پرخطر کاسته و پیشگیری شود. انجام ورزش‌های گروهی می‌تواند در تغییر شخصیت و سازگاری زندانیان با محیط زندان و همچنین پس از آزادی آنان از طریق انتقال اخلاق حسنه، معرفی الگوهای شایسته و... در رفتار آن‌ها تغییر ایجاد نماید. سازگاری اجتماعی به توانایی شخص در برقراری ارتباط با دیگران مربوط می‌شود و با مشخصه‌هایی مانند رعایت حقوق دیگران، احسان و نیکی و کنار گذاشتن احساسات تجاوزگرانه مشخص می‌گردد. زندانیان به دلیل انرژی و وقت زیاد به اعمال خلافی همچون خالکوبی، نزاع و... گرایش دارند که با ایجاد فضایی برای ورزش کردن و اختصاص زمان مناسب برای این کار از رفتارهای پرخطر آن‌ها جلوگیری می‌شود و از طرفی در محیط‌های ورزشی و ورزش‌های گروهی، بهتر می‌توان به ارشاد و راهنمایی مبادرت ورزید چراکه افراد هنگام انجام فعالیت‌های شاد به طور غیرمستقیم، بیشتر پذیرای قوانین و قبول واقعیات می‌باشند و از این مقوله می‌توان در جهت تقلیل اختلافات و رفتارهای پرخطر آنان جلوگیری کرد. در حوزه جامعه شناختی از ورزش به عنوان راهکاری برای کنترل فشار روانی یاد می‌کنند. بنابراین یکی از کاربردهای ورزش را می‌توان در بازاجتماعی کردن محکومین و زندانیان جستجو نمود. «گاه در زندان‌ها با اجرای مجازات و برنامه‌های اصلاحی و درمانی محکوم مشکلش حل می‌شود و آسیب رفع می‌شود و به دنبال رفع مشکل دیگر مرتکب جرم نمی‌شود.

در بازدارندگی فردی خاصیت اول مد نظر است یعنی مجازات طوری باشد که فرد متنبه شود. در بازدارندگی خاص معیار ما کاهش تکرار جرم است. و هدف پیشگیری از تکرار جرم و اصلاح مجرم است پیشگیری از بزه کاری مکرر است و اصلاح مجرمین مدنظر است». (نجفی ابرنآبادی، ۱۳۹۸: ۳۰) بارزترین بازوی سیاست کیفری ایران زندان است؛ اما مطالعات و تحقیقات نشان داده است که خود زندان، برای بسیاری از زندانیان به دلیل تجربیات منفی که از محیط زندان کسب می‌کنند، بسیار مخرب و ناامید کننده است. زیرا کافی نبودن اقدامات اصلاحی و بازپروری زندانیان به معنای آن است، که آن‌ها به هنگام ترک زندان در، مقایسه با زمان ورودشان آمادگی بیشتری برای ارتکاب مجدد جرم دارند (حاتمی خواجه، ۱۳۹۶: ۹۵) زندان اگرچه توانسته است به نحو موقت مجرمین را کنترل نماید ولی تبعات و آسیب‌هایی که خانواده‌های زندانیان متحمل می‌شوند قابل توجه می‌باشد (جعفری و نیکپور، ۱۳۹۶: ۷۴). بارها اعلام شده که در عمل، زندان به مدرسه آموزش جرم تبدیل شده است (آشوری، ۱۳۹۲: ۴۵). ورزش می‌تواند ساز و کاری برای کاهش طرد اجتماعی و افزایش انسجام اجتماعی در شرایط ضعف سایر ساز و کارهای جذب‌کننده باشد. در حقیقت در هر جامعه سازوکارهای طردکننده و ساز و کارهای جذب‌کننده وجود دارند و مهم این است که سازوکارهای جذب‌کننده بتوانند تأثیر سازوکارهای طردکننده را کاهش دهند. در اصل ۱۵۶ قانون اساسی یکی از وظایف قوه قضائیه پیشگیری از جرم و اصلاح و باز پروری مجرمان اعلام گردیده است. علاوه بر آن قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی- اجتماعی، سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی را مکلف به اتخاذ تدابیر مناسب در جهت جلوگیری از ارتکاب مجدد جرم و اصلاح مجرمان نموده است؛ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی اجتماعی نیز در جهت تکمیل سیاست‌های اتخاذ شده در قانون توسعه چهارم مقررات مفصلی را وضع کرده است (شاملو و موسی زاده، ۱۳۹۶: ۹). با وجودی که سازمان بهداشت جهانی اهمیت فعالیت بدنی برای رفاه زندگی و سلامت مجرمین در زندان را به رسمیت شناخته است و هم چنین نتایج تحقیقات متعدد حاکی از این پیام است که مشارکت در فعالیت‌های بدنی و ورزشی به عنوان یکی از مهمترین عوامل در پر کردن اوقات فراغت، سهم بسزایی در ارتقا سطح سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی احاد افراد جامعه به ویژه مجرمین در زندان دارد، در همین راستا یکی از سازمان‌هایی که می‌تواند از ورزش به عنوان ابزاری در جهت سالم سازی افراد ناسالم و ناهنجار (بزهکار) که به نوعی نظم جامعه و امنیت آن را مختل نموده‌اند و در محیط بسته‌ای به نام زندان نگهداری می‌شوند، استفاده کند، سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور است. در همین راستا نیز می‌توان از ورزش در زندان به عنوان راهکاری عملی در تربیت و اصلاح مجرمین در زندان بهره برداری کرد. تحقیقات نشان می‌دهد که خود زندان، برای بسیاری از مجرمین در زندان به دلیل تجربیات منفی که از محیط زندان کسب می‌کنند بسیار مخرب و نا امیدکننده است زیرا کافی نبودن اقدامات اصلاحی و بازپروری مجرمین در زندان به معنای آن است که آن‌ها به هنگام ترک زندان در مقایسه با زمان ورودشان آمادگی بیشتری برای ارتکاب جرم دارند. (حاتمی، ۲۰۰۴: ۱۹). اکنون که توجه به نتایج این تحقیقات سبب گسترش دیدگاه توجه به بازاجتماعی نمودن مجرمین در زندان و پیشگیری از تکرار جرم توسط آن‌ها شده است و برنامه‌های ورزشی مرتبط با این امر در زندان‌های کشور در حال اجراست ضروری است که اثربخشی این برنامه‌ها مورد ارزیابی قرار گیرد تا مشخص گردد اجرای آن‌ها واقعا کمکی به بهبود سیاست‌های کیفری نموده است و آیا اصلاً توانسته است به جای دانشگاه جرم به جایگاه اصلاح و تربیت مجرمین تبدیل گردد؟ در پژوهش حاضر علاوه بر

این که می‌تواند به تدوین برنامه‌های مدون در جهت ارتقای سطح سلامت زندانیان شود، به بهبود ارتباط زندانیان با یکدیگر، ارتباط با زندانیان و سایر عوامل اجرایی زندان، همچنین به بهبود ارتباط با خانواده و سایر افراد جامعه بعد از آزاد شدن می‌انجامد که در نهایت به ایجاد محیطی توأم با آرامش یاری رسانده و به بهبود احساس امنیت در جامعه کمک خواهد کرد. لذا پژوهش حاضر درصدد دستیابی پاسخ به این سوال می‌باشد که کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین از دیدگاه جامعه‌شناسی بر ابعاد مختلف کنش اجتماعی زندانیان ورزشکاران چگونه تبیین می‌شود؟

پیشینه پژوهش:

تحقیقی که وودز^۱ و همکاران (۲۰۱۷) به عنوان بررسی سیستماتیک تاثیر ورزش بر سلامت روانی افراد در زندان به انجام رساندند نشان می‌دهد که تاثیر ورزش بر سلامت روان افراد زندان و همچنین بررسی تئوری روان شناختی تغییر رفتار در سلامت برای طراحی و ارزیابی معیار می‌باشد. تحقیقی که میک ولویس^۲ (۲۰۱۴) انجام داده است نشان می‌دهد که ورزش بر زندانیان تاثیرگذار است و ورزش تاثیر مثبتی بر رفاه زندانیان و جامعه زندان دارد (میک ولویس، ۲۰۱۴). تحقیقی که باکلوس^۳ (۲۰۱۹) انجام داده است نشان می‌دهد که زندانیانی که ورزش می‌کنند دارای سطح پایینی از افسردگی، استرس و اضطراب در میان زندانیان هستند. ورزش یک روش استراتژیک مقابله با حبس است (باکلوس، ۲۰۱۹). تحقیقی که بزرگ امید و همکاران (۱۳۹۵) به عنوان بررسی شناسایی و رتبه بندی عوامل سوق دهنده مشارکت زندانیان مرد شهر اهواز در فعالیت بدنی به روش TOPSIS انجام داده است نشان می‌دهد که از دیدگاه زندانیان در بین عوامل سوق دهنده مشارکت در فعالیتهای بدنی، عوامل سلامتی و تندرستی با وزن (=442102 Ci) بالاترین اهمیت و عوامل محیطی و امکاناتی با وزن (=440063 Ci) کمترین اهمیت را دارا هستند. تحقیقی که بابادی و همکاران (۱۳۹۸) به عنوان بررسی تاثیر ورزش گروهی در تغییر سبک زندگی در زندانیان انجام داده است نشان می‌دهد که ورزش‌های گروهی بر سلامت جسمانی تاثیر معناداری دارد. همچنین ورزش‌های گروهی بر عدم بازگشت مجدد به زندان تاثیر معناداری دارد. و نیز بر کاهش خشونت زندانیان تاثیر دارد.

تحقیقی که اسماعیلی و همکاران (۱۴۰۰) به عنوان بررسی مقایسه اثر ورزش در خشونت بزهکاران ورزشکار و غیر ورزشکار انجام داده است نشان می‌دهد که تاثیر ورزش بر کاهش خشونت بزهکاران ورزشکار، در مقایسه با بزهکاران غیرورزشکار معنادار بوده است. حال آنکه، پژوهش حاضر درصدد است موضعی درونی و معناکاوانه کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین ارائه می‌دهد و با مطالعه‌ی مجرمین در زندان در زمینه‌ی بازاجتماعی نمودن مجرمین از طریق ورزش پی ببرد. به طوری که، آنچه از طریق این پژوهش حاصل می‌شود، می‌تواند مبنایی برای دیگر پژوهش‌ها باشد. به ویژه پژوهش‌هایی که از طریق پیمایش انجام می‌شوند. آنچه که می‌تواند پژوهش حاضر را از دیگر پژوهش‌ها متمایز کند و جنبه‌ای نسبتاً بدیع و نوین بدان بخشد، مقوله‌بندی نوینی از بازاجتماعی نمودن مجرمین از طریق ورزش بر اساس حمل معناها و پیام‌های اجتماعی و مطالعه‌ی مجرمین در زندان در زمینه‌ها و متن‌های مختلف اجتماعی است. مجرمین در

¹ Woods

² Mick Wolves

³ Baculus

زندان به عنوان منحرفین از هنجارهای نظام اجتماعی جامعه خود هستند که جهت تنبیه و تعزیر تا مدت زمان معینی در یک ساختار، با نظام منضبط و قانونمند به نام ندامتگاه و زندان در مسیر اصلاح و تربیت قرار می‌گیرند. در این بین نقش و تاثیر مهم ورزش در اصلاح و تربیت مجرمین و زمینه سازی برای بازگشت آنان به یک زندگی سالم، از ضروریات محسوب خواهد شد بر این اساس پژوهش حاضر با نگاهی جامعه‌شناختی در صدد بازاجتماعی نمودن مجرمین از طریق ورزش، معنایابی آن‌ها و چگونگی شکل‌گیری، تکوین و تثبیت این سبک‌ها است.

هدف کلی تحقیق:

ارائه مدل کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین با رویکرد جامعه‌شناسی و تبیین تجربی آن که شامل اهداف بخش کیفی و بخش کمی می‌باشد .
-هدف کلی بخش کیفی: شناسایی ابعاد و مولفه‌های مدل پارادایمی کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین براساس تفاسیر و برداشت‌های ذهنی کنشگران اجتماعی(زندانیان مرد شهر سنندج). که این هدف با توجه به اهداف جزئی زیر حاصل خواهد شد :

اهداف جزئی بخش کیفی:

۱. شناسایی شرایط علی کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین از منظر کنشگران اجتماعی
 ۲. شناسایی پدیده محوری کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین از منظر کنشگران اجتماعی
 ۳. شناسایی شرایط زمینه‌ای موثر بر کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین از منظر کنشگران
 ۴. شناسایی شرایط مداخله گر مؤثر بر پدیده (کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین) از منظر کنشگران
 ۵. شناسایی کنش متقابل و راهبردها در قبال پدیده (کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین) از منظر کنشگران
 ۶. شناسایی پیامدهای حاصل از پدیده (کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین) از منظر کنشگران
- هدف کلی بخش کمی تحقیق:
راستی آزمایی و تایید تجربی مدل پارادایمی کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین.

مبانی نظری:

سیج^۱ معتقد است که با وجود گذشت بیش از یک قرن بحث و جدل در علم جامعه‌شناسی، این حوزه هنوز یک رویکرد چند پارادایمی است. در مورد تأیید مشارکت در فعالیت‌های ورزشی بر حیات اجتماعی به طور کلی و بالاخص جامعه‌پذیری، هر یک از رویکردهای نظری جامعه‌شناختی به گونه‌ای نگرینسته است.(سیج، ۱۹۸۱: ۱۲)
از دیدگاه مکتب کارکردگرایی نظریه امیل دورکیم^۲ به بحث «انسجام اجتماعی» (آنومیک^۲) اشاره دارد مفهوم جامعه‌پذیری از طریق ورزش از مفاهیم مکتب کارکردگرایان است. جامعه‌پذیری فرآیندی است که از طریق آن قادر

¹ Sage

² Émile Durkheim

می‌شود، خود را با جامعه هماهنگ کند. کارگزاران جامعه‌پذیری نیز عبارتند از: پدر، مادر، خواهران، برادران، معلمان، مربیان و همسالان، روش تحقیق، فرآیند مذکور نزد کارکردگرایی هم همراه با روش‌های کمی و بهره‌گیری از پرسش‌نامه است. اما تفاسیر تضادگراها از جامعه‌پذیری، تداوم روابط موجود، بی‌عدالتی و نابرابری است. از طریق جامعه‌پذیری، طبقات مسلط می‌توانند برتری خود را بر طبقات تحت سلطه اعمال کنند. روابط طبقاتی به وسیله ورزش از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شوند. ورزش، اعضا را برای تشکیل نیروی کارآمد آماده می‌کند و همچنین، تقسیم کار، رهبری اقتداگرا و انجام نقش‌های تخصصی را نیز به اعضا می‌آموزد. در این رویکرد، فرآیند جامعه‌پذیری از طریق ورزش به نیازهای سرمایه‌داری خدمت می‌کند. افرادی که دارای قدرت اقتصادی هستند، از آن برای حفظ امتیازات خود استفاده می‌کنند. با وجود این، می‌بینیم شرکت در فعالیت‌های ورزشی از طرف جامعه تشویق می‌شود. نگرش منفی نسبت به ورزش تاکنون نتوانسته است، از ارزشمندی ورزش برای ایجاد خوی شهروندی بکاهد. (نیکسون^۳، ۱۹۹۶: ۳۰۲).

از دیدگاه مکتب کنش متقابل نمادین نظریه ماکس وبر^۴ به بحث «عقلانی شدن نهادهای اجتماعی و بوروکراسی» اشاره دارد که در روند باز اجتماعی شدن مجرمین از طریق ورزش به مک دونالدیزه شدن این پدیده به چهار خصیصه اساسی: کارایی، محاسبه‌پذیری، پیش‌بینی‌پذیری و کنترل می‌پردازد. همانطور که دست‌اندرکاران نظام عدالت کیفری برآند تا سیاست‌های مجازات را مبتنی بر مبانی منطقی استوار سازند تا بتوانند آنچه را که در آینده اتفاق می‌افتد، پیش‌بینی و کنترل نمایند. برای این کار روش مک‌دونالدیزه شدن، یک مدل کاملاً منطقی در پی دارد؛ توضیح آنکه در یک جامعه منطقی افراد ترجیح می‌دهند بدانند در هر زمان چه انتظاراتی داشته باشند (اسفندیاری، ۱۳۹۴: ۱۱۹). در بحث ورزش، هم ورزشکار و هم تماشاچی نقش خود را به عنوان یک زندانی در زندان اوقات فراغت مدرن بازی می‌کنند. زندانی که محکوم به تهیه بلیط از جایی مشخص و نشستن در کنار هوادارانی مشخص است یا بازی در کنار بازیکنانی مشخص (قدیمی، ۱۳۹۷: ۳۵). در زندان هم چنین سیستمی برقرار است که (همچون رستوران‌های مک‌دونالد^۵) نوع و کیفیت مجازات (غذا)، از قبل کاملاً مشخص است. در چنین فرآیندی، زندان سطح پیش‌بینی‌پذیری بالایی را فراهم آورده است. چون با محدود ساختن اختیارات قضایی، مجازات از قبل مشخص و تنوع و تفاوت را در مجازات از بین می‌برد (اسفندیاری، ۱۳۹۴: ۱۲۰).

از دیدگاه مکتب انتقادی نظریه نوربرت الیاس^۶ به بحث «مدنی شدن در ورزش» اشاره دارد که در روند باز اجتماعی شدن مجرمین از طریق ورزش به ابزار ممتازی برای تنظیم خشونت تبدیل شده است. ورزش به نوعی جبران آن خشونت‌های فیزیکی است که در قدیم مجاز شمرده می‌شد و هم اکنون ممنوع است چرا که در همین زمان است که زندگی بیرونی و درونی آن قدر کنترل شده و به نظم درآمده است که ضرورت دارد جاهای دیگری برای تخلیه خشونت به رسمیت شناخته

¹ social solidarity

² Anomie

³ Nixon

⁴ Max Weber

⁵ McDonald's

⁶ Norbert Elias

شود. بر طبق دیدگاه الیاس می‌توان این طور گفت که نظام‌های عدالت کیفری به سمت و سوی می‌روند که مجازات‌ها متناسب با حساسیت‌های افراد و جامعه باشد. (اسفندیاری، ۱۳۹۴: ۱۳۱).

از دیدگاه مکتب پست مدرن نظریه میشل فوکو به بحث «تکنولوژی‌های قدرت در ورزش» اشاره دارد میشل فوکو می‌گوید نظم و ورزش در یک زندان متولد شدند (مهرآیین، ۱۳۹۰: ۱۴۱). فوکو برای تشریح نظریه خود از طرح سراسربین استفاده می‌کند این تکنیک سراسربین بر ایده‌ای استوار است که جرمی بنتام^۱ جهت کنترل بهتر و نظارت بیشتر بر زندانیان پیشنهاد کرد در این طرح، سراسربین همچون چشمی عمل می‌کرد که بدون اینکه خود دیده شود، همه حالات و رفتار زندانیان را تحت نظارت قرار می‌داد، این کار هر فرد را بدون اینکه قادر به رؤیت ناظر باشد، مستقیماً در معرض دید قرار می‌دهد. احساس دیده شدن موجبات تنظیم رفتار وی را فراهم می‌سازد. فوکو بیان می‌کند که تأثیر اصلی سراسربین عبارت است از ایجاد حالتی همیشگی و پایدار در فرد محبوس شده که از رؤیت پذیری خودآگاه باشد، حالتی که عملکرد خودکار قدرت را تضمین می‌کند پس باید به‌گونه‌ای عمل شود که اثرهای مراقب، همیشگی باشد (فوکو^۲، ۱۳۹۰: ۲۵۰) فوکو در مصاحبه‌ای تحت عنوان «چشم قدرت» نحوه عملکرد نظام سراسربین را چنین تشریح می‌کند که در آن، قدرت کلاً به کسی که آن را به شیوه‌ای مطلق و یک‌طرفه بر دیگران اعمال می‌کند، واگذار نمی‌شود، بلکه این ماشینی است که هر کسی در آن گرفتار می‌شود، چه کسانی که این قدرت را اعمال می‌کنند و چه کسانی که در معرض آن هستند. (کاظمی و رضایی، ۱۳۹۰: ۶). فوکو در اینجا صحبت از عملکرد باهم نگری می‌کند و جان بیل^۳ (۱۹۹۴) به همین نحو به‌اجبار، به‌طرف توسعه جغرافیایی مدرن از تنبیه به ورزش روی می‌آورد و بحث «باهم نگری» فوکو را در استادیوم ورزشی معاصر مورد تفسیر قرار می‌دهد، همچنین او با برجسته کردن تکنولوژی‌های واجب از نظر ظاهری و جغرافیایی از نظم و نظارت عقلانی شده سخن می‌گوید (به‌عنوان مثال CCTV، کارکنان امنیتی، واگذاری ورودی‌ها، جایگاه‌های نشستن و اداره رفت‌وآمد تماشاچیان) یکی از «بخش‌های باهم نگری شده» می‌باشند (مهرآیین، ۱۳۹۰: ۱۴۴). فوکو از سه نظم کلیدی که در آسان‌سازی تولید جسم‌های مطیع دخالت دارند صحبت می‌کند که شامل ۱- مشاهده سلسله مراتبی، ۲- قضاوت‌های به‌هنجارساز، ۳- امتحان است (ریتزر^۴، ۱۳۹۰: ۳۴۳). اولین ابزار که مشاهده سلسله‌مراتبی یا توانایی مقامات برای تحت نظر گرفتن همه آن چیزی که با یک نگاه کنترل می‌شود، همان بحث معروف میشل فوکو در مورد سراسربین است. برای نمونه، معماری زندان‌ها به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که افراد در آن دیده می‌شوند.

دومین ابزار که قضاوت‌های به‌هنجارساز است؛ آنانی که در مسند قدرت قرار دارند می‌توانند تعیین کنند که در ابعاد گوناگون چه چیزی به‌هنجار و چه چیزی نابه‌هنجار است. آنگاه مقامات یا عاملان آن‌ها می‌توانند افرادی که هنجارها را نقض می‌کنند و نابه‌هنجار در نظر گرفته می‌شوند را مجازات نمایند. برای نمونه، از ورزشکاران انتظار می‌رود که دقیق باشند؛ آنانی که دقیق نیستند ممکن است مجازات شوند.

¹ Jeremy Bentham

² Michel Foucault

³ John Bill

⁴ George Ritzer

سرانجام در سومین ابزار (که ترکیبی از قضاوت‌های به‌هنجار و مشاهدات سلسله‌مراتبی است) مقامات می‌توانند از امتحان به‌عنوان یک روش مشاهده زیردستان و قضاوت درباره کار آن‌ها استفاده نمایند. (ریتزر، ۱۳۹۰: ۳۴۴).

جدول (۱): چارچوب نظری

چارچوب نظری		پارادایم	کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین
ورزش باعث انسجام اجتماعی می‌شود	۱) نظریه دورکیم «انسجام اجتماعی»		
هیرشی نظریه پیوند اجتماعی را برای آزمودن پیوستگی بین مشارکت در فعالیتهای ورزشی و رفتارهای ضد اجتماعی جوانان مورد استفاده قرار داد. نظریه کنترل به جای تاکید بر انگیزه‌های بزهکارانه، ثابت می‌کند که رفتار هم‌نوا نتیجه فشار پیوندهای عرفی می‌باشد.	۲) نظریه کنترل اجتماعی هیرشی	پارادایم واقعیت اجتماعی	
چگونگی انتقال رفتار منحرفانه و مجرمانه را تبیین می‌کند در این نظریه رفتار مجرمانه آموخته می‌شود این یادگیری بدو در درون گروه‌های نخستین اتفاق می‌افتد.	۳) نظریه پیوند یا همنشینی افتراقی ادوین ساترلند		
ورزش به ابزار ممتازی برای تنظیم خشونت تبدیل شده است که شناخت ورزش، کلید شناخت جامعه است	نظریه نوربرت الیاس «مدنی شدن»	پارادایم انتقادی	
مک دونالدیزه شدن در مجازات و ورزش	نظریه ماکس وبر «عقلانی شدن»	پارادایم تعریف اجتماعی	
نظم و ورزش در یک زندان متولد شدند	نظریه میشل فوکو «تکنولوژی‌های قدرت»	پارادایم پست مدرن	

روش پژوهش:

در این پژوهش از روش تحقیق آمیخته و از گویه‌های متوالی اکتشافی با طرح تدوین مدل استفاده شد. منظور از روش تحقیق آمیخته رویه‌ای برای جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها از طریق ترکیب روش‌های کیفی و کمی در یک مطالعه در راستای درک یک مساله پژوهشی. طرح متوالی اکتشافی نیز شامل: جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها با روش تحقیق کیفی در مرحله اول و سپس استفاده از نتایج آن برای جمع‌آوری و تحلیل داده‌های کمی است که در نهایت یک تفسیر و جمع‌بندی کلی از نتایج هر دو روش در قالب یک مطالعه صورت می‌گیرد که این تحت پارادایم پراگماتیسم قرار گرفت و این

پارادایم پراگماتیسم در زمینه کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین متضمن پیش فرض‌های خاص خود است. براساس این دیدگاه، از لحاظ هستی‌شناسی، کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین، یک پدیده‌ی که نقطه‌ی نظرهای گوناگون مرتبط با این واقعیت اجتماعی وجود دارد و بهترین تبیین‌ها در قالب نظام‌های ارزشی شخصی ارائه می‌شود. از لحاظ معرفت‌شناسی هم نقطه‌ی نظر عینی و هم ذهنی بسته به مرحله‌ی چرخه‌ی تحقیق ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین اهمیت دارد و لذا از لحاظ روش‌شناسی دارای ابعاد و تاویل و تفسیرهای گوناگون می‌باشد (محمدپور، ۱۳۹۷: ۴۹۳).

ابتدا در بخش کیفی پژوهش با استفاده از تکنیک گراندد تئوری مبنای مدل استراوس و کوربین به ماهیت تفهیمی کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین و نسبت محقق با وجوه ذهنی این واقعیت پرداخته است؛ سوژه‌های مورد مطالعه در بخش کیفی این تحقیق از طریق نمونه‌گیری نظری و گلوله‌برفی انتخاب شده‌اند. شاخص انتخاب نمونه به این صورت بود از زندانیانی که در زندان فعالیت ورزشی داشتند.

اندازه نمونه در این پژوهش بر مبنای شاخص اشباع نظری برابر با ۳۵ نفر بود. (جدول ۲) در این روش محقق پس از استخراج ۳۵ مصاحبه‌های عمیق نیمه ساختار یافته و بدون ساختار از سوژه‌ها (جامعه تحت مطالعه) پرسش‌هایی در محورهای سه‌گانه «چیست»، «چرا» و «چگونه» با در نظر گرفتن الزامات مربوط به تنظیم مدل پارادایمی در باب پدیده مورد مطالعه (کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین) پرسیده است. شرکت کنندگان در طیف سنی میان ۱۹ تا ۵۵ ساله قرار داشتند و در زندان فعالیت ورزشی داشتند (جدول ۳). مدت مصاحبه با هر زندانی ورزشکار ۳۰ دقیقه بوده است. سپس، در بخش کمی به شیوه پیمایشی ابتدا پرسش‌نامه محقق ساخته در یک مطالعه مقدماتی پیش‌آزمون روی ۲۵ نفر از زندانیان ورزشکار اجرا شد. سپس با توجه به بازخوردهای دریافتی، پرسش‌نامه اصلاح و نسخه نهایی آن در اختیار ۳۰ نفر زندانیان ورزشکار که بر اساس معرفی آمار واحد اصلاح و تربیت زندان تمام شماری صورت گرفت و پرسش‌نامه در بین همه آنها توزیع شد و در نهایت ۲۶۰ پرسش‌نامه غیرمخدوش به دست محقق رسید. در این تحقیق، اهداف پژوهشی به مشارکت کنندگان تبیین و به آنها در خصوص محرمانه بودن مصاحبه (ضبط صدای مصاحبه شونده‌ها) و حفظ رازداری، اطلاعات شخصی که هویت مصاحبه شونده‌ها را افشا نکند، اطمینان خاطر داده شد و به منظور ارتقاء ضریب اطمینان حفظ اطلاعات شخصی افراد حتی محتوای مصاحبه‌ها توسط پژوهشگر تایپ و در فایل‌های مخصوص نگهداری شده است. پس از آن داده‌های گردآوری شده با توجه به شیوه کدگذاری که استراوس و کوربین توسعه داده‌اند (کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری گزینشی) کدگذاری گردیدند. طی این سه مرحله کدگذاری داده‌ها، به تدریج از میان کدها، مفاهیم، از میان مفاهیم مقوله‌ها، و از میان مقوله‌ها نظریه استخراج شد. این پارادایم در برگزیده ابعادی چون: عوامل علی، پدیده، شرایط زمینه‌ای، شرایط میانجی، کنش یا راهبردهای کنش و پیامدهاست.

جدول (۲): وضعیت دموگرافیک نمونه کیفی

ردیف	نام و نام خانوادگی	سن	مدت محکومیت	مدت فعالیت ورزشی
۱	آقای ش.ب.	۱۳	۱ سال	۸ ماه
۲	آقای م.ق.	۱۴	۱ سال	۷ ماه
۳	آقای ث.ز.	۱۵	۱ سال	۵ ماه
۴	آقای ض.ز.	۱۶	۱ سال	۶ ماه
۵	آقای ع.ب.	۱۶	۱ سال	۸ ماه
۶	آقای ب.ر.	۱۹	۲ سال	۹ ماه
۸	آقای ه.ب.	۱۹	۲ سال	۱۰ ماه
۹	آقای ر.ص.	۲۰	۲ سال	۱۱ ماه
۱۰	آقای ب.ن.	۲۲	۲ سال	۱۰ ماه
۱۱	آقای م.ب.	۲۴	۲ سال	۹ ماه
۱۲	آقای ض.ی.	۲۴	۱ سال	۵ ماه
۱۳	آقای ش.ع.	۲۵	۱ سال	۷ ماه
۱۴	آقای س.د.	۲۷	۱ سال	۵ ماه
۱۵	آقای ا.ب.	۲۸	۲ سال	۹ ماه
۱۶	آقای ت.س.	۲۹	۲ سال	۱۰ ماه
۱۷	آقای ج.ت.	۳۱	۲ سال	۹ ماه
۱۸	آقای ص.ا.	۳۲	۱ سال	۶ ماه
۱۹	آقای ا.ف.	۳۳	۲ سال	۹ ماه
۲۰	آقای ت.ب.	۳۴	۱ سال	۷ ماه
۲۱	آقای ز.د.	۳۵	۱ سال	۶ ماه
۲۲	آقای ط.ب.	۳۵	۱ سال	۵ ماه
۲۳	آقای س.ز.	۳۶	۲ سال	۹ ماه
۲۴	آقای ط.ب.	۳۶	۱ سال	۵ ماه
۲۵	آقای ص.ظ.	۳۷	۲ سال	۹ ماه
۲۶	آقای س.ص.	۳۹	۱ سال	۶ ماه
۲۷	آقای ق.ب.	۴۰	۲ سال	۱۰ ماه
۲۸	آقای ی.ر.	۴۰	۱ سال	۸ ماه

۲۹	آقای ب.ض.	۴۱	۱ سال	۷ ماه
۳۰	آقای ف.ب.	۴۲	۲ سال	۱۱ ماه
۳۱	آقای ث.ع.	۴۳	۱ سال	۵ ماه
۳۲	آقای ع.ی.	۴۴	۲ سال	۹ ماه
۳۳	آقای خ.م.	۴۹	۲ سال	۱۰ ماه
۳۴	آقای ت.ج.	۵۰	۱ سال	۶ ماه
۳۵	آقای چ.ر.	۵۱	۲ سال	۹ ماه

جدول (۳): توزیع فراوانی سن

سن	فراوانی	درصد	فراوانی تجمعی
۱۹ تا ۳۰ ساله	۷۱	۲۷/۳٪	۷۱
۳۱ تا ۴۰ ساله	۱۴۱	۵۴/۲٪	۲۱۲
۴۱ تا ۵۰ ساله	۳۸	۱۴/۶٪	۲۵۰
بزرگتر از ۵۰ سال	۱۰	۳/۹٪	۲۶۰

قابلیت اعتماد

دستیابی به اعتماد (معادل اعتبار در تحقیقات کمی) در پژوهش حاضر به چند روش صورت گرفت:

۱- استفاده از تکنیک ممیزی: در این روش چند متخصص و صاحب نظر که در کار کیفی تجربه داشتند بر مراحل مختلف کدگذاری، مفهوم سازی، استخراج مقولات و برداشت‌های محقق نظارت کردند. ۲- زاویه بندی نظری: این شیوه توسط دنزین^۱ پیشنهاد شده است. در این شیوه از نظریات و رویکردهای نظری مرتبط با موضوع تحقیق در مرحله توسعه مفاهیم حساس و تنظیم نظام مقولات و نیز برای تحلیل و تفسیر نتایج استفاده می‌شود. (محمدپور، ۱۳۸۸: ۸۵) ۳- ضریب توافقی کاپا: این ضریب ثبات و همبستگی نمرات بین داوران یا ارزیابان مختلف یک موضوع را می‌سنجد و ضریب توافقی نامیده می‌شود که با ضریب کاپا نشان داده می‌شود. نتیجه تحلیل نشان می‌دهد که ۱۰۵ گویه مورد بررسی قرار گرفته است اندازه توافقی ضریب کاپا ۰.۷۸۸ به دست آمده است. مقدار احتمال آزمون نیز به صورت $P\text{-value} < 0.001$ نشان داده می‌شود. بنابراین به دست می‌آوریم که داوران در تشخیص گویه‌ها توافق و هم‌نظر بودن بالایی با همدیگر هستند. در سطح معنی‌داری $\alpha = 0.05$ فرض صفر رد می‌شود و فرض مقابل که هم‌نظر بودن داوران می‌باشد، تایید می‌شود. آماره Asymptotic Standard Error خطای استاندارد همبسته و Approximate T آماره T تقریبی است که در

¹ Denzin

محاسبه ضریب کاپا به کار می‌رود. علاوه بر این، در پژوهش حاضر جهت سنجش روایی از معیارهای اسکینر، ادواردز و کوربت (۲۰۱۴) که در جدول شماره ۴ به آن اشاره شده است استفاده شد.

جدول (۴): روش‌های اطمینان از روایی

روش‌های اطمینان از روایی	نحوه اجرا در این پژوهش
درگیری طولانی مدت	افزایش حساسیت نظری، مشارکت عملی و ارتباط با مشارکت‌کنندگان برای ارزیابی برداشت‌های محقق
مشاهده پایدار	مشارکت عملی محقق و حضور در محیط مشارکت و اکتشاف جزئیات تجارب مشارکت‌کنندگان
بازرسی مجدد مسیرکسب اطلاعات	انجام بازرسی ادواری اطلاعات و کدهای به دست آمده به جهت پیشگیری از سوگیری و اطمینان از صحت، توسط محقق و یک همکار (دانشجوی دکتری) آشنا به موضوع مورد پژوهش
چک کردن با مشارکت کنندگان	بررسی اطلاعات به دست آمده به کمک گروه تحقیق و نظرسنجی از مصاحبه شونده‌گان در خصوص نتایج
مثلث سازی	استفاده از منابع متعدد برای جمع‌آوری داده‌ها
مقایسه مستمر	مقایسه داده‌های به دست آمده از منابع مورد بررسی با سایر منابع به صورت مستمر در تمام طول تحقیق

یافته‌های پژوهش

در روند تحلیل مطالعات کیفی براساس سه مرحله انتخاب کدهای باز، تعیین کدهای محوری و درنهایت معرفی کدهای گزینشی یا انتخابی می‌باشد که تشریح می‌گردد:

۱- کد گذاری باز: کدگذاری باز عبارت است از نسبت دادن کدهای مفهومی و مقوله‌ای به هر کوچک‌ترین واحد معنادار از محتوای متنی هدف که در جدول ۵ به عنوان نمونه کد گذاری باز بیان شده است

جدول (۵): کد گذاری باز

ردیف	گزاره	کد	مقوله (مقوله سازی سطح اول)
۱	من وقتی که دارم ورزش می‌کنم حس اعتماد به نفسم بیشتر می‌شود	IN-EN-07-01	اعتماد به نفس
۲	ورزش باعث شده است که من سلامتی خودم را دوباره بازگردانم	IN-EN-04-02	سلامتی
۳	وقتی که ورزش می‌کنم حس خشم و پرخاشگری خود را در درونم سرکوب می‌کنم	IN-EN-03-03	کاهش خشونت
۴	ورزش باعث اتحاد و انسجام در زندگی ام شده است	IN-EN-07-04	اتحاد
۵	ورزش باعث شده است که من به دیگران توجه و محبت کنم	IN-EN-09-05	توجه و محبت کردن
۶	ورزش باعث شده است که حس مشارکت در کارهای جمعی بیشتر شود	IN-EN-01-06	مشارکت
۷	ورزش باعث ایجاد نظم در زندگی ام شده است	IN-EN-06-07	نظم
۸	کسب موفقیت در ورزش باعث شد من پاداش و تحفیف مجازات بگیرم	IN-EN-07-08	عملکرد ورزشی
۹	-----	-----	-----

معمولاً در کد گذاری باز، محقق یک مقوله واحد را از چند عبارت مختلف که مصاحبه‌شوندگان گوناگون بیان داشته‌اند، استخراج می‌کند که در جدول ۶ به عنوان نمونه بیان شده است.

جدول (۶): بسامد و تکرار مقولات

تکرار	مقولات
۱ و ۱۵ و ۲۰ و ۲۲ و ۲۸ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۵	اعتماد به نفس
۵ و ۱۸ و ۲۶ و ۳۷	عدم تبعیض
۴ و ۷ و ۱۴ و ۱۷ و ۲۳ و ۳۲ و ۳۶	سلامتی

10.30495/jssc.2023.1942365.1924

۳۹ و ۳۳ و ۲۷ و ۱۲ و ۱۰ و ۹ و ۲	توجه و محبت کردن
۴۴ و ۴۰ و ۳۸ و ۲۹ و ۱۹ و ۸	تخفیف مجازات و پاداش
۳ و ۶ و ۱۳ و ۱۶ و ۲۱ و ۲۴ و ۲۵ و ۳۴	اتحاد
۶۴ و ۶۳ و ۴۲ و ۴۱	کاهش خشونت
.....

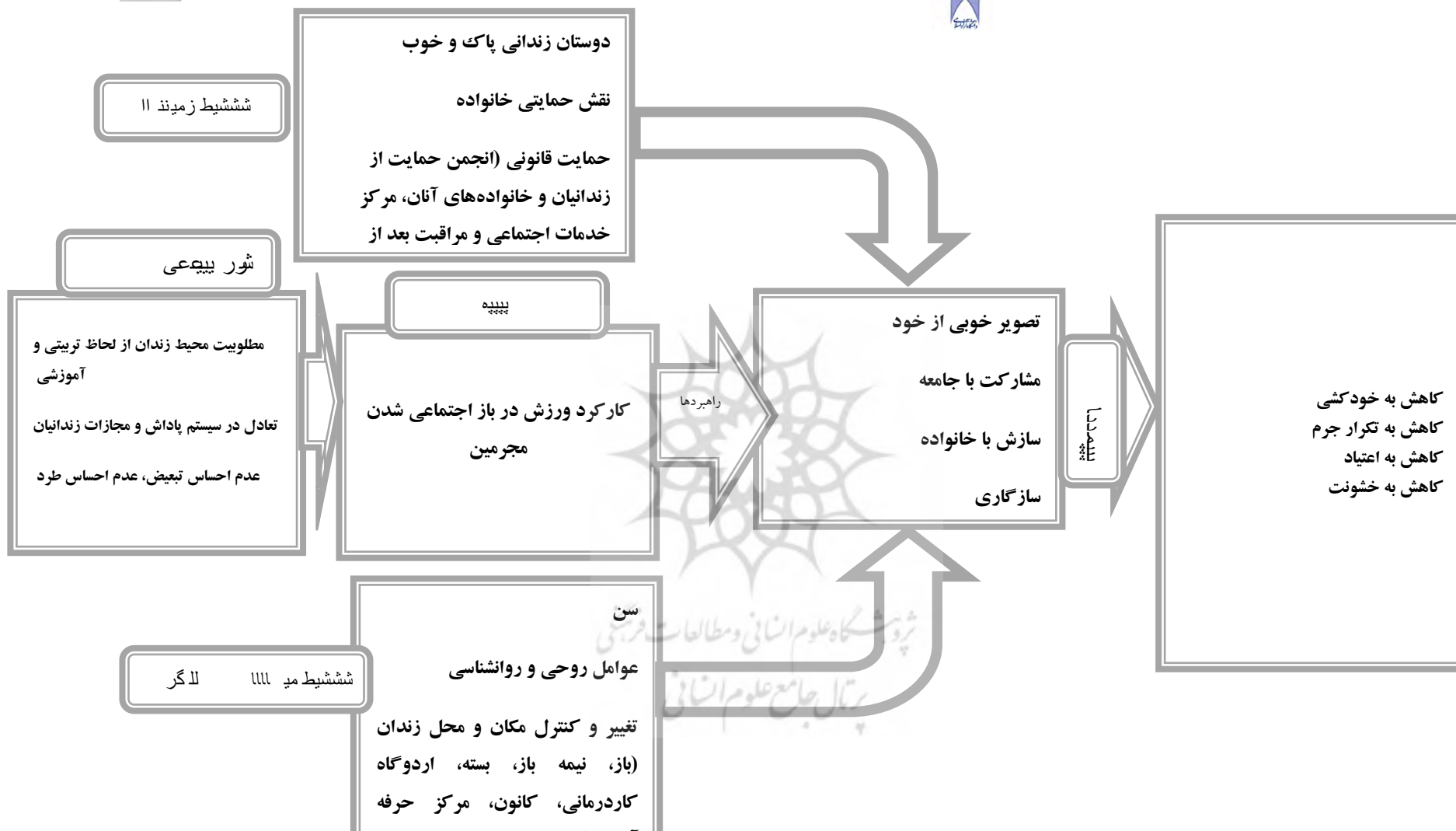
مهم‌ترین گام در مرحله کدگذاری انتخابی، ترسیم کدهای منتخب ناشی از مقولات علی، محوری، راهبردی، پیامدی و زمین‌های است. جدول زیر الگوی کدگذاری انتخابی منتج از کدگذاری محوری مندرج در جدول ۷ را بیان می‌کند.

جدول (۷): مقولات محوری و منتخب در مدل تحقیق

مقوله اصلی	مقوله‌های منتخب (ابعاد)	مقوله
شرایط علی	محیط زندان	سیستم حمایت اجتماعی از زندانی
		تنبیهات و مجازات و پاداش عادلانه
		عدم احساس تبعیض، عدم احساس طرد
پدیده محوری	کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین	همبستگی اجتماعی
		سن
شرایط مداخله گر	عوامل روانشناسی اجتماعی	عدم خودپرستی و خودنمایی
		پایگاه طبقات اجتماعی
		نقش تصویر رسانه‌ها از مجرمین
شرایط زمینه‌ای	زمینه‌های حمایتی	نقش حمایتی خانواده، دوستان و نهادهای قانونی
		مشارکت با جامعه
راهبردها	استراتژی	راهبردهای روحی: تصویر خوبی از خود، سازشگر و بخششگر
		اعتماد به نفس
پیامدها	پیامدهای فردی	کاهش به خودکشی، اعتیاد، خشونت
		کاهش به تکرار جرم
	پیامدهای اجتماعی	

10.30495/jsc.2023.1942365.1924

جدول (۸): مدل پارادایمی کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین

یافته‌های کیفی:

شرایط علی: شرایط علی در نظریه مبنایی به چرایی و چگونگی واکنش سوژه‌ها به یک پدیده خاص اشاره دارد. در ذیل روایتی موجود ذکر شده است «آقای ش.ب. می‌گوید: وقتی در حیاط زندان با دوستان ورزش می‌کنم حس خوبی دارم اینگونه برنامه‌های ورزشی، فضا و جو زندان را تحت تاثیر خود قرار می‌دهد». این یافته‌ها با پارادایم تعریف اجتماعی و نتایج پژوهش‌های جسر و جسر همسو است. به زعم جسر و جسر رفتار به اهداف آموخته شده اجتماعی و کارکردها دلالت دارد و وقوع آن نتیجه منطقی تعامل شخصیت و تاثیرات محیط است. جسر و جسر^{۲۷} معتقدند رفتار محصول سه نظام شخصیتی، نظام محیط احساس شده و نظام کنشی سازمان یافته است. این سه نظام در رابطه متقابل با یکدیگر قرار داشته و منجر به نوع آمادگی برای رفتار مسئله دار می‌گردند که نشان دهنده احتمال بیشتر یا کم تر و نیز نوع رفتار مذکور است (محسنی تبریزی ۱۳۸۳: ۳۱).

پدیده محوری: پدیده طرح تئوری است که ممکن است نام طرح یا چارچوب طرح را در بر داشته باشد. مفهومی است که متغیرها را دو به دو در کنار هم قرار می‌دهد. در ذیل یکی از روایت‌های موجود ذکر شده است: «آقای ر.ص. می‌گوید: ورزش باعث شده است که من و اکثر زندانیان به خود بیایم و مسیر زندگی خود را تغییر دهیم و به جامعه بازگردیم»

شرایط مداخله گر و میانجی: منظور از شرایط مداخله گر وضعیت‌هایی است که بر اتخاذ راهبردها و کنش و تعامل تأثیر گذار هستند. در ذیل یکی از روایت‌های موجود ذکر شده است: «آقای ج.ت. می‌گوید: ورزش در زندان باز، آزادی عمل و حس خوبی را به من منتقل می‌کند و اعتماد به نفس ام را بالا می‌برد» این یافته‌ها با پارادایم واقعیت اجتماعی و نتایج پژوهش‌های هیرشی^{۲۸}، فرایدی^{۲۹} و هیگ^{۳۰} همسو است. به زعم هیرشی، همنوایی را حاصل وجود پیوندهای اجتماعی بین افراد جامعه و اعمال انواع کنترل از طرف جامعه بر افراد می‌دانند (محسنی تبریزی ۱۳۸۳: ۷۸).

شرایط زمینه‌ای: شرایط زمینه‌ای مجموعه خاصی از شرایط اند که در یک زمان و مکان خاص پدید می‌آیند تا مجموعه اوضاع و احوال یا شرایطی را به وجود آورند که اشخاص یا افراد (گروه‌ها) با عمل و تعامل‌های خود به آن‌ها پاسخ می‌دهند. در ذیل یکی از روایت‌های موجود ذکر شده است: «آقای س.ص. می‌گوید: تصمیم گرفته ام که ورزش را به طور جدی انجام بدهم تا به خانواده ام اثبات کنم که جسم و بدنم پاک و سالم شده است و من فرد دیگری شده ام

²⁷ Jessor, R. and Jessor s.

²⁸ Hirchi

²⁹ Friday

³⁰ Hage

و با این کارم قدردان حمایتی که خانواده ام در طول این مدت داشته است باشم». این یافته‌ها با پارادایم واقعیت اجتماعی و نتایج پژوهش‌های فلمینگ^{۳۱} و بائم^{۳۲} همسو است. فلمینگ و بائم، ضمن تاکید بر نقش حمایت اجتماعی در سلامت روانی، فقدان حمایت اجتماعی را فی‌الذمه زیان‌آور، استرس‌زا و عاملی خطرآفرین مطرح می‌سازند. بزعم آنان استرس ناشی از فقدان حمایت اجتماعی فرد را با خلاء عاطفی روبرو ساخته است (محسنی تبریزی ۱۳۸۳: ۸۱).

کنش و تعامل (راهبردها): مقصد، فعالیت‌های هدف‌گرا که کنشگر در پاسخ به پدیده و شرایط مداخله‌گر انجام می‌دهد. در ذیل یکی از روایت‌های موجود ذکر شده است: «به عنوان مثال آقای ث.ع. می‌گوید: من با ورزش کردنم سعی دارم که تصویر خوبی از خودم را به خانواده و جامعه نشان دهم که می‌توانم به زندگی اجتماعی بازگردم». این یافته‌ها با پارادایم تعریف اجتماعی و نتایج پژوهش‌های گافمن^{۳۳} همسو است. شالوده نگاه گافمن به ورزش، بر پایه دیدگاه «کنش متقابل» شکل گرفته است. به عبارت ساده‌تر، موضوع مورد علاقه گافمن چگونگی کوشش انسان‌ها برای تاثیر آرمانی گذاشتن بر دیگران است. ما نیز در زندگی روزانه مشغول «تئاتر بازی کردن هستیم». انسان در زندگی روزانه انرژی زیادی را صرف به اصطلاح «کار چهره‌ای» می‌کند تا تصویر خوبی از خود در ذهن دیگران ایجاد کند. گافمن «چهره» را ارزش اجتماعی مثبتی می‌داند که انسان با راهبردهای رفتاری مناسب آنرا کسب می‌کند. این راهبردهای رفتاری سبب می‌شوند تا دیگران فرض کنند که فرد در کنش متقابل چگونه رفتار می‌کند. صورت در مقوله‌های جامعه‌شناختی پذیرفته‌شده، تصویر از خود است، اما تصویری که برای دیگران پذیرفتنی است (ویس، ۱۳۸۹: ۱۶۲-۱۶۱).

پیامدها: پیامدها به کارگیری راهبردهاست که ممکن است خواسته یا ناخواسته باشد. در ذیل یکی از روایت‌های موجود ذکر شده است: «آقای ب.ر. می‌گوید: هنگامی که ورزش انجام می‌دهم، حس می‌کنم آن خشونت درونی خودم را دارم به نوعی سرکوب می‌کنم و حال مساعد خودم را تنظیم می‌کنم». این یافته‌ها با پارادایم انتقادی و نتایج پژوهش‌های نوربرت الیاس^{۳۴} همسو است. ورزش به ابزار ممتازی برای تنظیم خشونت تبدیل شده است. به زعم الیاس، شناخت ورزش، کلید شناخت جامعه است (قدیمی، ۱۳۹۷: ۴۵).

یافته‌های کمی:

³¹Fleming

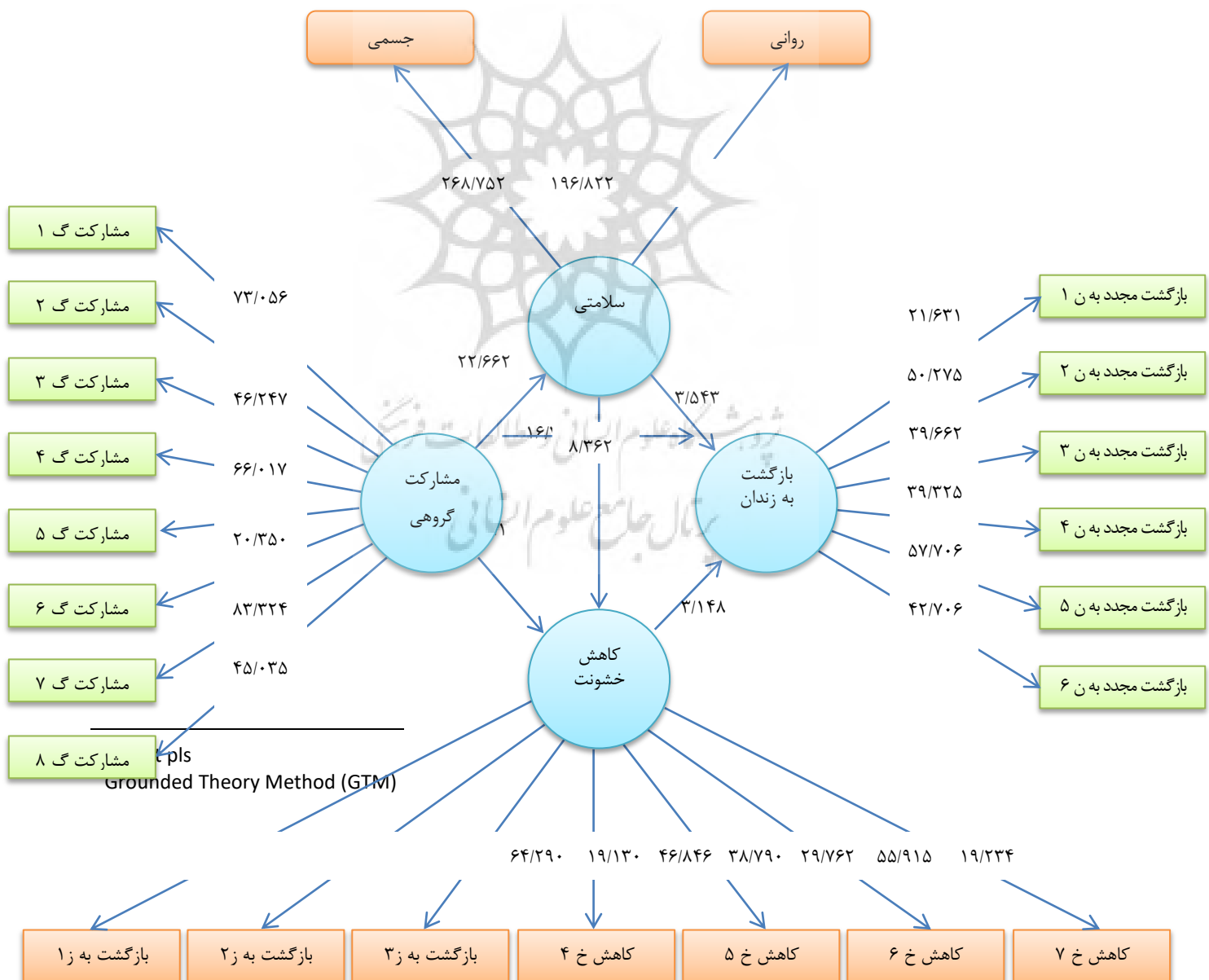
³²Baum

³³Erving Goffman

³⁴Norbert Elias

در این راستا محقق بعد از به دست آمدن نتایج داده‌های کیفی در بخش کمی به شیوه پیمایشی، پرسش‌نامه محقق ساخته‌ای را ابتدا در یک مطالعه مقدماتی روی ۲۵ نفر از زندانیان ورزشکار اجرا شد. با توجه به بازخوردهای دریافتی، پرسش‌نامه اصلاح و نسخه نهایی آن در اختیار ۲۶۰ نفر از زندانیان ورزشکار قرار داده شد در این خروجی از مدل سازی معادلات ساختاری " با استفاده از نرم افزار اسمارت پی ال اس^{۳۵} برای تدوین مدل تحلیل عاملی تاییدی و معادلات ساختاری استفاده شده است که مدل تایید گرفته شده برای مدل کیفی (مدل مفهومی) فرضیاتی را آزمون کرده است که بر اساس مدل پارادایمی به دست آمده در روش جی تی و تحلیل عاملی منجر به توسعه فرضیات شده است که این مدل مفهومی پرداخته شده محکی برای اعتبار «نظریه برپایه^{۳۶}» تلقی و نظریه خلق شد.

شکل(۹): رابطه متغیرها در حالت معناداری

در ادامه خروجی‌های نرم افزار اسمارت پی ال اس^{۳۷} برای داده‌های مورد بررسی نشان داده شده است. در ادامه، هر فرضیه، به طور جداگانه مورد تحلیل قرار می‌گیرد. (t-value) معنادار بودن اثر متغیرها را بر هم نشان می‌دهند. اگر (t-value) بیشتر از قدر مطلق ۱/۹۶ می‌باشد باشد، وجود رابطه میان متغیرها تأیید می‌شود و اگر (t-value) کمتر از قدر مطلق ۱/۹۶ باشد، وجود رابطه میان متغیرها رد می‌شود. در (جدول ۱۰) خلاصه الگو ذکر شده است که شامل ارتباط دو متغیر و جهت ارتباط آن‌ها با هم هست. مقدار (t-value) برای همه روابط بیشتر از ۱/۹۶ می‌باشد و نشان می‌دهد همبستگی‌ها معنا دار هستند.

جدول(۱۰): نتایج متغیرهای الگوهای آزمون شده

نتیجه	(t-value)	ضریب همبستگی	ضرایب
تأیید	۱۶/۳۰۵	۰/۶۳۱	مشارکت گروهی ← عدم بازگشت مجدد به ندامتگاه
تأیید	۱۱/۴۸۰	۰/۵۳۷	مشارکت گروهی ← کاهش خشونت
تأیید	۲۲/۶۶۲	۰/۶۹۱	مشارکت گروهی ← سلامتی
تأیید	۳/۱۴۷	۰/۱۵۲	کاهش خشونت ← عدم بازگشت مجدد به ندامتگاه
تأیید	۳/۵۴۲	۰/۱۶۲	سلامتی ← عدم بازگشت مجدد به ندامتگاه
تأیید	۸/۳۶۳	۰/۴۰۵	سلامتی ← کاهش خشونت

جدول(۱۱): نتایج معادلات ساختاری جهت بررسی فرضیات

وضعیت رابطه	R2	t-value	ضریب مسیر	فرضیات
تأیید	0/565	5/957	0/437	شرایط علی تاثیر دارد بر روی ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین
تأیید		2/348	0/194	شرایط زمینه‌ای تاثیر دارد بر روی ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین

³⁷ Smart pls

تأیید		4/491	0/300	شرایط مداخله گر تاثیر دارد بر روی ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین
تأیید	0/287	8/348	0/536	شرایط کنش متقابل و استراتژی تاثیر دارد بر روی ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین
تأیید	0/458	13/932	0/677	شرایط پیامدی تاثیر دارد بر روی ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین

۱- شرایط علی تاثیر دارد بر روی ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین و از آنجای که ضریب معناداری (t-value) این فرضیه ۵/۹۵۷ و بیشتر از ۱/۹۶ می باشد، با ۹۵ درصد اطمینان شرایط علی بر پدیده ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین تاثیر مثبت و معناداری دارد و شرایط علی به میزان ۰/۱۹۰ از تغییرات واریانس پدیده ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین را تبیین می کنند.

۲- شرایط زمینه‌ای تاثیر دارد بر روی ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین و از آنجای که ضریب معناداری (t-value) این فرضیه ۲/۳۴۸ و بیشتر از ۱/۹۶ می باشد، با ۹۵ درصد اطمینان شرایط زمینه‌ای بر پدیده ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین تاثیر مثبت و معناداری دارد و شرایط زمینه‌ای به میزان ۰/۰۳۷ از تغییرات واریانس پدیده ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین را تبیین می کنند.

۳- شرایط میانجی و مداخله گر تاثیر دارد بر روی ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین و از آنجای که ضریب معناداری (t-value) این فرضیه ۴/۴۹۱ و بیشتر از ۱/۹۶ می باشد، با ۹۵ درصد اطمینان شرایط مداخله گر بر پدیده ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین تاثیر مثبت و معناداری دارد و شرایط مداخله گر به میزان ۰/۰۹ از تغییرات واریانس پدیده ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین را تبیین می کنند.

۴- شرایط کنش متقابل و استراتژی، تاثیر دارد بر روی باز اجتماعی شدن مجرمین و از آنجای که ضریب معناداری (t-value) این فرضیه ۸/۳۴۸ و بیشتر از ۱/۹۶ می باشد، با ۹۵ درصد اطمینان شرایط کنش متقابل و استراتژی بر پدیده ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین تاثیر مثبت و معناداری دارد و شرایط کنش متقابل و استراتژی به میزان ۰/۲۸۷ از تغییرات واریانس پدیده ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین را تبیین می کنند. ۵- شرایط پیامدی تاثیر دارد بر روی ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین و از آنجای که ضریب معناداری (t-value) این فرضیه ۱۳/۹۳۲ و بیشتر از ۱/۹۶ می باشد، با ۹۵ درصد اطمینان شرایط پیامدی بر پدیده ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین تاثیر مثبت و معناداری دارد و شرایط پیامدی به میزان ۰/۴۵۸ از تغییرات واریانس پدیده ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین را تبیین می کنند (جدول ۱۱).

بحث و نتیجه گیری:

پژوهش صورت گرفته با روش تحقیق ترکیبی با طرح متوالی اکتشافی که بر پایه داده‌های کیفی و کمی مأخوذ از کنشگران اجتماعی است کوشید مدل پارادایمی از مفهوم کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین را بر اساس برداشت‌های ذهنی و تفاسیر و تعاریف کنشگران از این مفهوم ارائه دهد. در بخش کمی پژوهش نیز نتایج به طور کلی نشانگر این بود که در بزهکاران ورزشکار، بین مشارکت گروهی و سلامت، کاهش خشونت و عدم بازگشت مجدد همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد. نتایج حاکیست ورزش با سلامتی همبستگی مثبت و معناداری داشته است. از سوی دیگر، سلامتی سبب عدم بازگشت مجدد به ندامتگاه، می‌شود. همچنین سلامتی سبب کاهش خشونت در بزهکاران، شده است. به علاوه، کاهش خشونت در بزهکاران سبب کاهش احتمال بازگشت مجدد به ندامتگاه می‌شود. در این راستا، نتایج تحلیل یافته‌های این تحقیق با کارهای پیشین در بعد پارادایم تعریف اجتماعی همچون گافمن، جسر و جسر، و در بعد پارادایم واقعیت اجتماعی با هیرشی، فرایدی، هیگ، فلمینگ، بائم، و در بعد پارادایم انتقادی با نوربرت الیاس همسو است ولی آن چیزی که در این تحقیق کار محقق را با تحقیقات پیشین متمایز می‌کند و تحلیل جمله شناختی کارکرد ورزش در باز اجتماعی شدن مجرمین در این تحقیق را برجسته می‌کند پدیده کیفیت مجازات است. مجازات هم مانند هر نهاد دیگری پدیده‌ای اجتماعی است و باید دید که آیا اهدافی که برای آن بیان می‌شود با ماهیت، استعداد و کارکرد مجازات تناسبی دارد، از این لحاظ فرد زندانی که می‌خواهد از طریق ورزش دست به بازبانی شخصیت خود بپردازد بهتر است مجازات در تناسب اقدام بازیبانه او برای بازگشت به جامعه باشد تا استرس ناشی از فقدان حمایت اجتماعی فرد را با خلاء عاطفی روبرو نکند. همچنین ورزش در باز اجتماعی کردن زندانیان تاثیر دارد یعنی ورزش کردن زندانیان باعث می‌شود که آن‌ها مرتکب تکرار جرم نشوند و گرایش به خشونت، اعتیاد و خودکشی در آن‌ها کمتر شود. تربیت بدنی و ورزش در توسعه و تحکیم روابط انسانی، کارکردی زیربنایی و بنیادی است که در کل ساختار جامعه و روابط موجود بین اقشار و آحاد اجتماعی اثرات قابل توجهی بر جای می‌گذارد. به جرأت می‌توان گفت در جوامعی که نارسایی‌های کمی و کیفی ورزش وجود دارد، عقب افتادگی آن جامعه نیز چشمگیر است و از این‌روست که ورزش امروز در جوامع مترقی دنیا، علاوه بر اثرات بهداشتی و نقش مهم آن در سلامت یک ملت به عنوان یک پدیده اجتماعی و عامل اقتصادی مورد مطالعه و پژوهش علمی قرار می‌گیرد. زندانیان به عنوان منحرفین از هنجارهای نظام اجتماعی جامعه خود هستند که جهت تنبیه و تعزیر تا مدت زمان معینی در یک ساختار، با نظام منضبط و قانونمند به نام ندامتگاه و زندان در مسیر اصلاح و تربیت قرار می‌گیرند. در این بین نقش مهم ورزش در اصلاح و تربیت مجرمین و

زمینه سازی برای بازگشت آنان به یک زندگی سالم، بر هیچ کس پوشیده نیست. از آنجا که تحرک در زندانیان باعث تخلیه انرژی آنان شده و بدین وسیله اضطراب و تنش از آنان دور می شود و زمینه سازش، همکاری و مشارکت صحیح در ارتباطات سالم اجتماعی را افزایش می دهد انتظار می رود تأکید بیشتر در این زمینه باعث کاهش رفتارهای پرخطر به طور ملموس خواهد شد. از آنجا که پدیده جرم و بزهکاری یک مشکل اجتماعی است و عنوان نمودیم، ورزش نیز یک پدیده اجتماعی است که با سایر پدیده ها در رابطه است که مشخص می شود ورزش در کاهش بزهکاری، اثرات قابل توجهی داشته و دارد. ورزش در کاهش ناسازگاری های فردی و اجتماعی و کاهش فشارهای روانی مؤثر بوده و تعادل روانی ارگانیزم را برقرار می سازد. افراد از طریق شرکت در فعالیت های حرکتی از نظر ذهنی، جسمی و روانی تعادل لازم را کسب می نمایند و توانایی مقابله با مشکلات و فشارهای ناشی از زندگی مدرن را بدست خواهند آورد و همان طور که مشخص شده است، جرم نتیجه جمع جبری عوامل مؤثر در بزهکاری است که تحت تأثیر تعارضات گوناگون و مناقشات روانی و فشار بر نقاط ضعف شخصیت افراد و عدم توانایی مقاومت در برابر فشارهای مزبور و بهم خوردن موازنه روانی ارگانیزم، در شرایط خاص اتفاق می افتد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

منابع فارسی:

- ۱) اسفندیاری، محمد صالح (۱۳۹۴)، تحلیل جامعه شناسانه زندان، چاپ اول، تهران: مجد
- ۲) انور الخولی، امین (۱۳۸۳)، ورزش و جامعه، ترجمه حمیدرضا شیخی، تهران، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی
- ۳) انور الخولی، امین الشیخ، (۱۳۸۱)، جامعه شناسی ورزش، که صمد حمیدرضا شیخی، چاپ اول، تهران، سمت، ۱۴، ۲۰۲-۲۰۱، ۱۹۷-۲۰۰.
- ۴) توماس، ریموند - روانشناسی ورزشی، چاپ اول - مترجم: محمد حسین سروری (۱۳۷۰) - انتشارات یگان ه
- ۵) صداقت زادگان، شهناز، (۱۳۷۷)، عوامل مؤثر بر جامعه‌پذیری با تأکید بر جامعه‌پذیری و پایگاه اقتصادی-اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشکده علوم اجتماعی، ۱۹۴.
- ۶) صدیق سروسستانی، رحمت اله، (۱۳۸۰)، هم‌پژوهی و همه‌نویسی در ایران، نامه علوم اجتماعی دانشگاه تهران، شماره ۱۸، ۱۲۱-۱۰۳.
- ۷) عبداللهی، محمد. (۱۳۸۳). طرح مسائل اجتماعی در ایران که اهداف و ضرورت‌ها. مجموعه مقاله‌های مسایل اجتماعی ایران، تهران: مؤسسه نشر آگه.
- ۸) عبدلی، بهروز (۱۳۸۶) - مبانی روانی و اجتماعی تربیت بدنی و ورزش، چاپ دوم - انتشارات بامداد کتاب
- ۹) عزیز آبادی فراهانی، ابوالفضل (۱۳۷۳) - تربیت بدنی عمومی (۲)، چاپ هشتم - تهران، انتشارات دانشگاه پیام نور
- ۱۰) فرینی، هدی، (۱۳۷۴)، بررسی میزان برآکندگی و افسردگی در دو گروه دانشجویان دختر ورزشکار و غیر ورزشکار دانشگاه سبزوار، دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۵۹-۱۵۸.
- ۱۱) قدیمی، بهرام (۱۳۹۷)، نظریه‌های کلاسیک و مدرن در جامعه شناسی ورزش، چاپ اول، تهران: انتشارات جامعه شناسان
- ۱۲) کوشافر، علی اصغر (۱۳۸۱) - اصول و مبانی تربیت بدنی، چاپ اول - انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی تبریز
- ۱۳) محسنی، تبریزی، علیرضا. (۱۳۷۲). خودکشی در استان ایلام. تهران: مؤسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی دانشگاه تهران.

منابع لاتین:

- 14) bailey c. ian.(1981). Sport and exchange theory, sociology of sport, perspective. Susan greendorger, Andrew yiannkis. Usa: leisure press.33.
- 15) coakly, joy.(2001). Sport in society, issues and controversies. 7th edition. Usa: ma graw hill. 9,16,82,83,86.
- 16) Douglas, mary. (1996). Natural symbols, exploration in cosomology 4th edition. London and new York: routledge. 54.
- 17) Ebrahimi Sh (2010), Evaluation of Recent Criminal Policy Developments for Chronic Offenders, Crime Prevention and Crime Repetition, Proceedings of the First National Conference on Crime Prevention, Tehran: NAJA.
- 18) Garland, David. (2017). Punishment and Modern Society: A Study in Social Theory, Univ. of Chicago Press.
- 19) Garland, David. (2017). "Sociological perspectives on punishment," in Crime and Criminal Justice: A Review of Research (M. Tonry, Ed.), pp. 115–166, Univ. of Chicago Press, Chicago.
- 20) Garland, David, editor, (2017), Mass Imprisonment: Social Causes and Consequences was previously published as a Special Issue of Punishment & Society: The International Journal of Penology, Sage Publications.
- 21) Garland, David, (2017), Review: Foucault's "Discipline and Punish"--An Exposition and Critique, American Bar Foundation Research Journal, Vol. 11, No. 4., pp. 847-880
- 22) Grace de LA, Knight CJ, Rodgers WM, Clark AM (2017), Exploring the role of sport in the development of substance addiction. Psychology of Sport and Exercise, 28: 46-75.
- 23) Hudson, Barbara (2016). Understanding justice: an introduction to ideas, perspectives, and controversies in modern penal theory, Open University Press, First published in this second edition
- 24) Khosravi Sh, Haqiqat, SA (2018). Comparison of Brain-Behavioral Activity among Individual and Group Athletes, Journal of Neurological Psychology, 3(2): 82-68.

- 25) Khosravi Sh, Haqiqat, SA (2018), Comparison of Attributes and Personality Types among Athletes in Collision and Non-Religious Athletes, Journal of Knowledge and Research in Applied Psychology, 18(2): 34-21.
- 26) Lippmann, stephan, and Howard Aldrich, (2018), The Rationalization of Everything? Using Ritzer's McDonalidization Thesis to Teach Weber, Published in Teaching Sociology.
- 27) Martinson, R. (2018) What works? - Questions and answers about prison reform, The Public Interest, 35(Spring): 22.
- 28) Matthews. Roger ,(2017),Doing time: an introduction to the sociology of imprisonment First published in the United States of America ,MACMILLANPRESS LTD
- 29) martines , rainer (1975) social psychology and physical activit usa,: harper and row. 103.
- 30) martines, rainer (1975) social psychology and physical activity, usa: harper and row. 103.
- 31) nicson ll, howardl.. jamse h. fray. (1996) a sociology of sport usa: wodsworth. 78-82,89,78,301,302.
- 32) nixonii , howardl. , james h. fray. (1996). a sociology of sport usa, wods worth. 78-82-89-78-, 301, 302.
- 33) Pratt, John, (2018), Punishment and Civilization, Penal Tolerance and Intolerance in Modern Society, SAGE Publications.
- 34) saje, George h. (1981), sport sociology. Normative and non normative arguments: playing the... in sociology of sport. susan l. greendorfer, Andrew yiannakis. Usa: leisure press. 7,11.
- 35) Smith, Philip, and Natalie, Kristin, (2017) Understanding Criminal Justice: Sociological Perspectives. SAGE Publications. First published,
- 36) Solberg PA, Methlie P, Gloersen J. Hustad S, Skogrand H, Husebye ES, Raastad T (2017), Changes in body composition, power and hormonal status during and after a prisoner of war exercise in Norwegian Navy Special

- Operations Command (NORNAVSOC) recruits. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 20: 88.
- 37) Soleimani, H (2019), the need to institutionalize ethics in sport, accessible at vista.ir.
- 38) Woods D, Breslin G, Hassan D (2017), *Journal of Mental Health and Physical Activity*, 12: 61-50.
- 39) Woods D, Hassan D, Breslin G (2017). Positive collateral damage or purposeful design: How sport-based impact the psychological well-being of people in prison. *Mental Health and Physical Activity*, 13: 152162.
- 40) Taylor, Robert, (2017), Why prison has emerged as a prominent form of punishment for most crime and to critically discuss the function of modern day prisons in relation to wider society. *Journal of Criminology*. Vol. 10, No. 8.

